

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt VII. Idem Magistro Honorio Archid. (a) Richemundiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

esse, cap. si motu, de prabend. lib. 6. Clement. 1. de prabend. cap. 2. de confirm. iuris, l. nisi legibus, C. si contra jus, l. 36. tit. 16. part. 3. notavit Barbosa tom. 6. in select. ad hunc textum, & probavi latè in cap. super litteris, de rescript.

6. (g) Pluribus haberi facti quam iuris.] Consonat lex 3. §. 1. ff. de bonor. possess. & possessionem in facto consiliter probatur ex l. denique 19. ff. ex quibus causis maior. l. in bello 12. §. facti, ff. de captivis, l. 1. §. Scavola, ff. si is, qui testamento, l. stipulatio 38. §. hi qui sunt, l. 52. ff. de verb. oblig. Contrarium verò, immò possessionem plurimum iuris habere, constat ex l. possessio 49. ff. de acquir. possess. ibi: Plurimum ex iure possessio mutatur. Unde possessio ius rei dicitur in l. si ea 31. §. 1. ff. de act. empti: & ius possessionis in l. si finita 15. §. si quis metu 35. ff. de damno infecto, l. peregrin 44. ff. de acquir. possess. l. nemo id. C. eod. tit. l. non ideo 5. C. de liber. causa, l. si quis 7. C. ad leg. Jul. de vi publica. Sed utrumque verum est, nam possessio plurimum facti desiderat in apprehensione, & retentione; immò tota ejus substantia à facto pendet, ideoque causa facti dicitur in dicta l. denique 19. & factum vocatur in dicta l. in bello 12. §. facti. Sed quamvis tota

substantialiter in facto consistat, plurimum mutatur à juris dispositione, non quoad substantiam, sed quoad effectus: sequuntur enim iustam possessionem varii effectus, ut usucapio & fructuum acquisitio, actio publiciana, & alii quos enumerant Treutlerus volum. 2. select. disput. 21. thesi 5. per tot. Ant. Matthæus in collect. Pandect. disput. 45. ex num. 46. unde attentè substantià ipsius possessionis, ad quam parum interest iuste quis, an iniuste possideat, rectè dixit Innocentius in presentibus, possessionem plus facti, quam iuris continere; inspecto verò jure, quod ex ea resultat, plus juris quam facti continet, cap. dilecto 28. de verb. sign. prosequuntur latius Donellus lib. 5. comment. cap. 6. ubi Osvaldus luv. H. Faber in ration. ad dictam legem de nique 19. Pichardus in princip. insit. de interd. num. 77. Valentia lib. 1. illustratum, tract. 2. cap. 2. num. 41. & tract. 3. cap. 3. num. 5. Ramirez de Prado ad Martialis lib. 4. epigram. 8. Merenda lib. 2. controv. cap. 19. num. 31. Mindanus de acquir. possess. cap. 13. Cujacius lib. 17. observ. cap. 24. D. Hieronymus de Oroz lib. 4. de apibus iuris, cap. 14. num. 7. D. Josephus de Retes in repetit. praelect. de acquir. possess. cap. 6. consert. 1.

CAPVT VII.

Idem Magistro Honorio Archid. (a) Richemundia.

Post electionem, & confirmationem ven. fr. n. Episcopi Elien. (b) vacante Archid. Richemundia, quem tenuerat, cum id ad ven. fr. n. Eboracen. (c) Archiepiscopi notitiam pervenisset, agentis tunc in partibus cismarinis, eum tibi propria liberalitate concessit, dans Capitulo suis litteris in mandatis, ut te in Archid. sicut mos est, recipere procurarent, cuius noluerunt mandato parere propter huiusmodi rationes, quia videlicet bonæ mem. C. PP. præd. nost. inter alia, quæ Decano, & Capitulo Eboracen. suo privilegio noscitur indulgisse, ordinationem quoque Canonicorum, seu personarum, sicut ab ipsa fundatione loci erat hæcenus observatum, liberam esse decrevit, ut videlicet idonea, & honesta persona, cui Archiepiscopus vacantem in Ecclesia Eboracen. præbendam, vel dignitatem duceret conferendam, secundum antiquam ipsius Ecclesiæ consuetudinem præsentaretur Capitulo, & Decano. Et infra: Et si quis contra consuetudinem ipsam antiquam, & approbatam, in Ecclesia ipsa esset per aliquem introductus, nec pro persona, nec pro Canonico haberetur. Quod si Episcopus vacantem in Ecclesia ipsa præbendam, vel personatum infra terminum Laterani. Concilii, secundum formam canonicam præscriptam, canonica admonitione præmissa, personæ idoneæ non conferret, liceret Decano, & Capitulo auctoritate Apostolicâ, nullius contradictionis, vel appellationis obst. illud iuxta ejusdem Concilii statuta conferre. Cum igitur in litteris Archiepiscopi directis Capitulo, Decani mentio nullatenus haberetur, per cuius manum debeas in Capitulo investiri, ejus mandato fuit merito contradicendum. Et infra: Ipsius igitur institutione propter præmissas rationes, & alias à Capitulo reprobata, ipsi ne juris sui dispendium sustinerent, intelligentes etiam Archidiaconatus ipsius donationem ad eos, tam auctoritate Laterani. Concilii, quam indulti sibi (d) privilegii devolutam, habito prudenter consilio, illum dil. fil. R. de sancto Eadmundo unanimiter contulerunt, investientes eundem de ipso, prout mos est, & solemniter installantes. Processu vero temporis præfatus Archiepiscopus ab Apost. Sed. rediens in Normandiam post resignationem & abjuracionem à te factam, & receptam ab ipso, eidem R. Archid. contulit antedictum. Petebat igitur ab impetitione penitus absolvi, & Archidiaconatum ipsum, tam ratione primæ, quam secundæ concessionis tibi rationabiliter assignatum per Sed. Ap. confirmari. Ad cuius objectiones ex ordine taliter respondebas, quod licet Decani mentio in litteris Archiepiscopi directis Capitulo expressè facta non fuerit, non tamen ob hoc exclusus videri poterat, vel debebat, sicut pars propo-

nebat

nebat adversa, immò continebatur in Capitulo, sicut pars continetur in toto, cujus Decanus pars est honorabilis, Archiepiscopus verò caput existit, nec in uno contingat corpore, sine monstruoso prodigio, duo capita inveniri. *Et infra:* Adjecisti præterea, quod si etiam ea fecisses, per adversarium tamen tuum tibi non poterat objici cum effectu, cui potius super ipso Archidiaconatu esse silentium imponendum, & approbata institutione tuâ tibi restitutio faciendâ, ex confessione partis adversæ in judicio facta, & sæpius repetita, ostendere nitebaris. Ipse namque Rogerius à nobis interrogatus in jure, ex quo tempore Archidiaconatus Richemundie sibi per Capitulum fuit assignatus, respondit, quod circa festum Ascensionis proximum triennium compleretur. Cùm igitur ex data litterarum nostrarum constaret, tempore illo Archiepiscopi apud Sed. Ap. constitutum, & in eis per nos antiquum fuerit jus declaratum, ut tempus, quò ad Ap. Sed. accessit, & apud illam permansit, vel recessit ab ipsa, non esset infra tempus sex mensium computandum, liquidò constare dicebat, tempus illud Archiepiscopo minimè cucurrisse. Sed si etiam quadriennium effluxisset, sicut prioris responsi pœnitens, ultimò proposuit pars adversa, quod ex parte tuâ de jure non posse fieri dicebatur, cùm & tunc arripuisset iter ad Sedem Apostolicam veniendi, licet illud non sit continuè prosecutus, impedimentis multiplicibus retardatus, interpretatio rescripti nostri ad tempus etiam hujusmodi pertinebat, cui præterea præscriptio nocere non poterat in exilio constituto. Factum autem Capituli eundem R. non poterat excusare, qui cùm institutio facta per Archiepiscopum præcessisset, & quod superior ordinaverat, Capitulum tanquam inferius non poterat reprobare, cùm etsi contra statum privilegii fuisset admittus, ipsi tamen, quia non fuerant executores privilegii constituti, nec poterant simul esse iudices, & actores, contra te præsertim absentem & non contumacem procedere non valebant. Si quid ergo per ipsos erat contra factum Archiepiscopi proponendum, hujusmodi quæstio ad tribunal erat superius deferenda, ut auctoritate finiretur ipsius, pendente perinde institutione tua facta per illum, ad quem tam jure communi, quàm auctoritate privilegii antedicti, propter quod collatio personatum, & præbendarum Archiepiscopo reservatur, idem R. non debuit locum viventis arripere. Nos igitur auditis his, & aliis, quæ partes in præsentia proponere voluerunt, & plenius intellectis, quoniam constitit nobis Archidiaconatum prædictum tibi per Eboracens. Archiepiscopum primitus fuisse concessum, & quod institutione facta per ipsam secundum juris ordinem, minimè reprobata, Archidiaconatus non vecans nec potuit, nec debuit in alium ritè transferri: memorato R. quod contra justitiæ regulam in Archidiaconatum alterius provehi se consensit, super eo duximus silentium imponendum, sententialiter decernentes, ut institutio facta per Eboracens. Archiepiscopum de te sortiantur effectum: exinde verò si super (e) renuntiatione, vel abjuracione, vel aliquo præmissorum, quis quiddam velit, vel valeat, quod adversus te duxerit proponendum, ordine poterit judiciario experiri.

NOTÆ.

(a) *Richemundie.* Ita legitur in tertia collatione, sub hoc tit. cap. 4. ex qua textum hunc restituo. De Archidiaconatu Richemundie egi in cap. 3. de supplenda neglig. cap. consuet. 30. de testibus, ubi de præsentia etiam lite agitur: ejus calum retuli in dicto cap. 3. de suppl. neglig.

(b) *Vacante.* Juxta adducta in cap. cum sit cunctis, §. 1. de elect.

(c) *Eboracensis.* Gaufridus videlicet, de quo agitur supra in cap. 5.

(d) *Indulti sibi privilegii.* Nec inde per similem impetrationem privilegii, juris proprii inducitur renuntiatio, sed potius unum jus alterum confirmat, ac juvat; sed electivum manet, aut etiam simultaneum, cap. auditis, de prescripti. cap. cum persone, §. quod si tales, de privil. lib. 6. cap. cum dilectus, de consuet. optimus textus in l. forma, §. final. ff. de censibus; ibi: Si quis veniam petierit, ut censum sibi emendare permittatur, deinde post hoc impetratum cognoverit, se non debuisse

hoc petere, quia res emendationem non desiderabat, nullum ei prejudicium ex eo quod petiit, ut censum emendaret, fore, sæpius rescriptum est. Pluribus relatis docet Molina de primog. lib. 2. cap. 10. ubi num. 75. ait: Quoties concurrunt quoad aliquid jus commune & privilegium, non confunduntur, sed potest quis quoad id uti jure communi, & etiam privilegio: quia nemo prohibetur plura jura, & titulos cumulare, tam ad sui juris confirmationem, quàm ad majorem cautelam, l. 4. ff. ad leg. Falcid. cap. sacrorum 12. quest. 2. late illustrat Solorzano tom. 1. lib. 3. de jure Indiar. cap. 1. ubi exponit textum in cap. veniens, de prescripti.

(e) *Super renuntiatione.* Sed quomodo exceptio renuntiationis congruo tempore opposita non impedit possessionis acceptionem? contra textum in cap. accepta, de restit. spol. Agnovit difficultatem Glossa in presenti, varias adducens solutiones; quas sigillatim refert Navarrus in dicto cap. accepta, opposit. 3. ex quibus duplex verior communiter judicatur. Prima, idè videlicet excipientem de renuntiatione, non fuisse au-

ditum in præfenti specie, quia ejus exceptio relevans non erat: nam etsi probarer, quod aliter renunciasset, vel abjurasset, propterea non obtineret in lite, ex quo sua electio vires non habebat; siquidem inter litigantes alterius partis defectus nullum jus tribuit alteri de jure suo non docenti, argumento capitis *olim 25. in fine, de rescript. cap. cum super, de caus. posses.* quorum jurium regula singularis est ad interpretationem textus in *cap. litteris, de restitu. spol. cap. unic. de eo qui mittitur in posses.* Secunda interpretatio Glossæ, quam sequuntur Innocentius hic, & Navarrus ubi supra, n. 7. docet in d. c. acce-

pta, agi de exceptione renunciationis verè, & absque dolo opposita; at verò in præfenti agitur de renunciatione calumniosa, & malitiosa, causâ tantùm differendi possessionis adeptionem obiecta: præsumptio autem improbæ oppositionis deducitur ex variis conjecturis. Prima, quia allegabatur renunciatio, quæ in dubio non præsumitur, c. *super, de renunc.* Secunda, quia opponeretur ab eo, qui habebat titulum posterio-rem, & invalidum, ideoque intrusus credebatur. Tertia, quia opponeretur agenti interdictione adipiscendæ possessionis, & quod talis renunciatio facta fuerat lite pendente.

CAPVT VII.

Idem *Claramonti Canonico (a) Terdon.*

CUM pro quæstione Terdonen. præbendæ, quæ vertebatur inter te ex una parte, & vener. f. n. Episcopum, & dil. filios Canonicos Terdonen. ex alia, tu, & procuratores partis alterius in nostra essetis præfentia constituti, dil. f. Hug. tit. sancti Martini Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem, coram quo pro te fuit taliter allegatum, quod cum bonæ memoriæ O. Terdonen. Episcopus patruus tuus ab Ap. Sede reversus Terdon. Canonicos attentius rogavisset, ut te reciperent in fratrem, & Canonicum, ipsi ejus precibus minimè annuentes, te hilariter receperunt, nulla primæ, vel secundæ habitâ mentione, qui ab illo tempore usque nunc locum in Choro, & in Capitulo, sicut alii Canonici habuisti. Lectiones legisti in Ecclesia, Responsorique cantasti, ac per prædictum Episcopum tibi fuerant (b) domus in ipsa canonica assignatæ, quas tu possedisti, ac possides in quiete. Et cum in eadem Ecclesia Terdon. ex illis Canonicis, qui præbendam in ea non possident, tu primò institutus fueris, & receptus, & nunc vacet (c) beneficium in eadem, humiliter postulabas à nobis, ut Terdon. Canonicis dare dignaremur districtiùs in mandatis, quod vacans beneficium tibi, omni dilatione postpositâ, assignarent, & facerent pacifica possessione gaudere. Procuratores verò partis alterius è contrario respondebant, quod cum in Terdon. Ecclesia certus sit numerus Canonicorum institutus, & scriptis Romanorum Pontificum confirmatus, ac canonicam constitutionem ipsam observare teneantur præfatio juramento: nos eis nostris litteris dedimus in mandatis, ut dil. fil. B. Subdiaconum & Cappellanum nostrum in Canonicum reciperent, & in fratrem, ac ei præbendam, sicut uni ex aliis Canonicis assignarent. Verùm, quia statutus numerus Canonicorum tunc in eadem Ecclesia erat plenus, mandatum nostrum non poterant executioni mandare. Post non modicum verò temporis prædictus O. quondam Episcopus, minis, ac terroribus institit apud Canonicos Terdon. ut te reciperent in Canonicum ad præbendam proximè vacaturam, eis constanter promittens, quod eos tam à petitione civium Terdon. quàm executione mandati Apostolici, quod ipsi pro ejusdem Subdiaconi nostri receptione receperant, liberaret, ac sic eos circumveniens fraudulenter te recipi fecit ad præbendam proximè vacaturam. Nos igitur ex iis, quæ fuerunt hinc inde proposita, certiores effecti per Cardinalem prædictum, concessionem præfatio Subdiacono nostro à prædictis Canonicis factam de præbenda prædicta, de fratrum nostrorum consilio ratam habentes, eam ei auctoritate Ap. duximus confirmandam. Verùm cum tam assertione tua, quàm confessione constet partis alterius, te in fratrem, & Canonicum Terdon. Ecclesiæ fuisse receptum, licet receptionem tuam factam contra (d) Lateranen. Concilium pars adversa proponat: quia tamen probatum non extitit, parte alterius penitus hoc negante, nec ipsi Canonici videbantur tibi opponere posse de jure, qui se (e) fateantur te contra statuta præfati Concilii recepisse: sententiando decernimus, ut tibi quancitò facultas obtulerit, præbendale beneficium in Terdon. Ecclesia conferatur. Cum ex quo receptus es in Canonicum, non debeas (f) carere præbenda.

NOTÆ.